

Monumentnummer*: 521375

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **18 december 2001**
Kadaster deel/nr **82635/161**

Woonplaats* **Woudrichem** *Gemeente** **Altena** *Provincie** **Noord-Brabant**

Locatiennaam **Woudrichem** *Locatieomschrijving*

Kadastrale gemeente* **Woudrichem** *Sectie** **H** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel* **2125**

Omschrijving**

Inleiding.

In de kom van Woudrichem ligt aan de zuidzijde van de Molenstraat nabij een bocht in de Rijkswal een HERENHUIS met lijstgevel. Het vrijstaande pand ligt met de voorgevel aan de straat, is door een brandgang gescheiden van het buurpand en heeft een diepe achtertuin die vanaf de straat toegankelijk is door een smeedijzeren hekwerk. De gevelsteen vermeldt 30 mei 1850 als dag van de eerste steenlegging. Het woonhuis is bekend als 'de oude pastorie' en is in opdracht van de Nederduitse Hervormde Kerk gebouwd met - nadrukkelijk door deze bepaald - hergebruikt materiaal van de toenmalige te slopen pastorie. Waarschijnlijk dateert de opkamer met onderkeldering van dit oudere pand. Het huis ligt aan de rand van Woudrichem en heeft door de afmetingen en sobere uitvoering van de voorgevel een voornaam karakter. Het heeft kenmerken van het Neo-Classicisme. Latere veranderingen zijn twee dubbele segmentboogvensters in rechthoekig kozijn in de westelijke zijmuur en een samengestelde dakkapel onder plat dak aan de achterzijde. Inwendig is het huis nauwelijks gemoderniseerd.

Omschrijving.

Het deels onderkelderde woonhuis heeft een vierkante plattegrond. Het pand heeft twee woonlagen en een zolderverdieping onder een samengesteld dak belegd met rode verbeterde Hollandse pannen. Aan het schilddak sluiten aan de achterzijde haaks twee

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

zadeldaken met schild aan. Op het dak vier schoorstenen waar de hoekkeper en de nok samenkomen. Aan drie gevels liggen lijstgoten op gesneden consoles, aan de voorgevel ligt boven een doorlopend fries een geprofileerde kroonlijst. Hierboven twee dakkapellen onder plat dak met gesneden vleugels en vierruitsramen. Centraal in het voorschild en in een van de achterschilden een daklicht. In het zuidoostelijke schild voornoemde dakkapel. De voor- en achtergevel zijn opgetrokken uit kruisverband donkere baksteen met dunne voeg. De zijgevels zijn wit gepleisterd en hebben, evenals de achtergevel dubbele rijen staafankers. In de symmetrische vijf raamassen brede voorgevel ligt centraal de ingang met dubbele paneeldeur en tweelicht met houten omlijsting van pilasters met kroonlijst. Figuratieve trekbel. Midden boven de deur de gevelsteen met vermelding van datum van de eerste steenlegging en de namen van de burgemeester en kerkvoogden. Negen hoge zesruitsschuiframen met natuurstenen dorpel zijn afgesloten met strekken en aan de binnenkant voorzien van vouwblinden. In de oostelijke zijmuur ligt ter hoogte van de overloop een zesruitsschuifraam, in de westelijke muur de voornoemde dubbelvensters op de verdieping boven de hoekkamer voor en op de begane grond in de hoekkamer achter. Aan deze zijde vertoont een ontleisterd muurdeel onregelmatig metselwerk van groter formaat baksteen. De achtergevel heeft dezelfde symmetrische indeling en type vensters als de voorgevel. Ter linkerkant van de vlakke achterdeur met tweelicht liggen twee achtruitsstolpdeuren, rechts een vierkant wc-raampje naast het enkele keukenraam. Achterlangs het huis ligt een breed terras. Inwendig heeft het pand de oorspronkelijke indeling met middengang met kamers aan weerszijden behouden. Na de ingang met vestibule geeft de beglaasde vestibuledeur in een dito beglaasd kozijn toegang tot de gang, belegd met zwart marmeren tegels. Ter rechterzijde liggen de kamer-en-suite met glas-in-lood schuifdeuren. Ter linkerkant liggen de twee treden hoger gelegen opkamer met balkenplafond en houten schouw, het trappenhuis met bordestrap en de keuken met schouw, lambrizing, lichte tegelbekleding en een kastenwand met paneeldeuren. In deze kastenwand ligt centraal de deur naar de segmentboogvormig overwelfde kelder met kelderlicht in de voorgevel. Op de verdieping liggen aan weerszijden van de middengang studeer- en slaapkamers. Een achterkamer is ingericht als badkamer zonder de structuur aan te tasten. De zolderverdieping, waar twee dienstdenkamertjes zijn afgeschoten, is verder niet betimmerd, zodat de spanten van het samengestelde dak zichtbaar zijn.

Van het interieur zijn onder meer vermeldenswaard: de zwart marmeren gangvloer en de florale stucdecoratie rond het lichtpunt; de hoekrozetten in het vestibulekozijn; in de hoofdwoonvertrekken de marmeren schouwen waarboven gecanneleerde zuiltjes met kapiteeltjes en hoofdgestel die in de voorkamer in oorspronkelijke staat, in de achterkamer hersteld zijn; de vouwblinden; glas-in-lood schuifdeuren; opkamer met balkenplafond en kleine houten schouw; overwelfde kelder; keuken met grote schouw, lambrizing en keukenblok. Verder zijn alle paneeldeuren oorspronkelijk.

Waardering.

Het pand is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als Ned. Hervormde pastorie en als voorbeeld van de ontwikkeling van de typologie van het herenhuis. Het heeft architectuurhistorische waarde wegens de sobere, maar hoogwaardige esthetische kwaliteit van het exterieur in relatie tot het gaaf bewaarde interieur dat verder van belang is voor de geschiedenis van het historische binnenhuis. Het heeft ensemblewaarde als laatste pand aan de Molenstraat, waar het schuin tegenover de dokterswoning ligt en met de diepe tuin bijdraagt tot de landelijke sfeer van de Rijkswal. Het woonhuis is zowel uit- als inwendig bijzonder gaaf bewaard gebleven en als zodanig uiterst zeldzaam.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument